

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget d. 28-08-2024

Mødedato Onsdag d. 28. august 2024 kl. 16:00

Mødested EKSTRAORDINÆRT MØDE - FIC, mødelokale: Thansen Lounge

Mødedeltagere Peder Wittendorf Tind, Christian Bro, Pernelle Jensen, Tommy Rachlitz Nielsen, Søren Larsen, Connie Maybrith Jørgensen, Cecilie Roed Schultz, Susanne Eilersen, Vibe Dyhrberg Nielsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Beslutningssag: Status på input fra udvalgene til budgetlægning 2025-2028.....	4
Beslutningssag: Budget 2025-2028 - godkendelse af 1. behandlingsbudget.....	7
Lukket: Lukket orientering.....	11
Underskriftsside.....	12

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning

1. Godkendt.

Punkt 2: Beslutnings sag: Status på input fra udvalgene til budgetlægning 2025-2028

24-17818

Beslutning

Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Socialistisk Folkeparti er enige om at fremsætte følgende ændringsforslag:

Partierne er enige om, at den besluttede budgetprocedure ikke har været optimal, og at der derfor skal findes en anden model til næste år. Det er vigtigt for partierne at kunne indlede budgetforhandlingerne på et så gennemarbejdet og -belyst grundlag som muligt. Derfor sendes besparelseskataloget i sin helhed i høring tilføjet et forord med bemærkninger fra alle partier i byrådet, der måtte ønske det. Det er vigtigt for partierne at præcisere, at der er en række forslag, som forskellige partier ikke kan se sig selv i.

For ændringsforslaget stemte Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Socialistisk Folkeparti. Ændringsforslaget er dermed vedtaget.

Imod ændringsforslaget stemte Enhedslisten med følgende bemærkning:

"Enhedslisten stemmer imod, da Enhedslisten ikke ønsker at skabe utryghed i befolkningen ved at lade forslag gå i høring, som vi ikke har nogen intentioner om at gennemføre. Fra begyndelsen har vi stemt imod både sparekravet og fordelingen af besparelserne på de forskellige områder og er uenige i hele præmissen bag sparekataloget".

Sagsresumé

I budgetproceduren som Økonomi- og Erhvervsudvalget har besluttet for budgetlægningen 2025-2028 indgår det, at udvalgene skal fremsende input til budgetforhandlingerne i form af spareforslag svarende til 1,5 % af udvalgsrammen i 2025 og 3 % af udvalgsrammen i 2026 samt udvidelsesforslag i forbindelse til eventuelle budgetubalancer på udvalgets område. Det fremsendte input skal indgå i det samlede budgetmateriale, der sendes i høring i forbindelse med 1. behandlingen af budgettet.

På Senior- og Socialudvalgets møde d. 20. august, på Børne- og Skoleudvalgets møde d. 22. august og på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde d. 26. august, var der ikke flertal for at fremsende ovenstående, og udvalgene har dermed ikke fremsendt spare- eller udvidelsesforslag, der kan indgå i den videre budgetlægning og høring.

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal derfor beslutte, hvad der skal indgå i den videre budgetlægning og herunder sendes i høring på Senior- og Socialudvalgets, Børne- og Skoleudvalgets og Økonomi- og Erhvervsudvalgets områder.

Sagsbeskrivelse

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede på mødet d. 19. februar en budgetprocedure for budgetlægningen af 2025-2028. Proceduren adskiller sig fra tidligere års procedure i forhold til processen omkring udarbejdelsen af det sparekatalog, der sendes i høring i forbindelse med 1. behandlingen af budgettet.

I forbindelse med vedtagelsen af budgetproceduren, blev det samtidigt besluttet, at alle udvalg skulle levere forslag til omprioritering på 1 % af udvalgsrammen i 2025 og 2026 samt yderligere 0,5 % i reduktion af servicerammen for at opnå en bedre balance i økonomien.

Som del af processen blev det derudover besluttet, at udvalgene orienteres om eventuelle ubalancer mellem budgetrammer, aktivitet og serviceniveau på baggrund af 2. budgetopfølgning i 2024, så der var mulighed for at fremsende udvidelsesforslag til budgetforhandlingerne med henblik på at sikre balance i budgetterne.

I tidligere års budgetlægning har forvaltningen udarbejdet et færdigt katalog, der blev præsenteret for byrådet på budgetseminar umiddelbart inden udsendelse af høringsmaterialet. Formålet med den nye procedure var en højere grad af politisk involvering i udarbejdelsen af spareforslagene, inden de offentliggøres.

Dette skulle sikres igennem

- at udvalgene havde mulighed for at bringe forslag og prioriteringer i forhold til vægtning af besparelser frem tidligt i forvaltningens arbejde med udarbejdelse af spareforslag
- at forslag undervejs i drøftelserne kunne kvalificeres og eventuelt justeres, så de i højere grad flugter med de politiske prioriteringer i udvalget
- at forslag, der på forhånd vurderes ikke at være gangbare, ikke lægges frem i en høringsproces, og man dermed undlader at skabe unødigt uro i organisationen samt ved potentielt berørte borgere.

Proceduren blev vedtaget med følgende præcisering

- det blev præciseret, at der på augustmødet ikke blev truffet beslutning om spareforslagene, men alene at de blev fremsendt som udvalgets input til budgetforhandlingerne til politisk drøftelse og prioritering.

Budgetproceduren blev godkendt af et flertal bestående af Socialdemokratiet, Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Socialistisk Folkeparti. Imod indstillingen stemte Enhedslisten.

Budgetproceduren samt sagsfremstillingen fra mødet er vedlagt som bilag.

Manglende input fra fagudvalg

På Senior- og Socialudvalgets møde d. 20. august, på Børne- og Skoleudvalgets møde d. 22. august samt på Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde d. 26. august, var der ikke flertal for at fremsende forslag til budgetforhandlingerne. Der er således hverken fremsendt besparelsesforslag eller udvidelsesforslag fra udvalgene, der vil kunne indgå i den videre budgetproces og herunder sendes i høring med det øvrige budgetmateriale.

Der mangler dermed at blive fremsendt forslag for de tre udvalgs andel af det samlede sparemål for kommunen. Det samlede sparemål er på 44,0 mio. kr. i 2025 og 88,1 mio. kr. i 2026. De tre udvalgs andel af sparemålet udgør 38,7 mio. kr. i 2025 og 77,4 mio. kr. i 2026.

Da Økonomi- og Erhvervsudvalget dermed ikke har fået det input til budgetlægningen, der er bestilt i forbindelse med budgetproceduren, skal Økonomi- og Erhvervsudvalget forholde sig til, hvad der fremsendes i høring på Senior- og Socialudvalgets, Børne- og Skoleudvalgets samt Økonomi- og Erhvervsudvalgets områder.

For at sikre det bedst mulige beslutningsgrundlag for byrådet i budgetforhandlingerne, er det forvaltningens anbefaling, at det samlede materiale, der blev indstillet til udvalgenes møde i august, fremsendes til høring. Dette gælder såvel konstaterede ubalancer som spareforslag. Alternativt vil budgetforhandlingerne komme til at foregå uden hørings svar fra berørte borgere, organisationer og medarbejdere, der vil kunne kvalificere de politiske prioriteringer.

Referat fra Senior- og Socialudvalgets møde d. 20. august, Børne- og Skoleudvalgets møde d. 22. august samt Økonomi- og Erhvervsudvalgets møde d. 26. august, samt bilag i form af spare- og udvidelsesforslag er vedlagt som bilag.

Økonomiske konsekvenser

Da der ikke er tale om en beslutning i forhold til de vedlagte spareforslag, men alene en fremsendelse til den videre budgetproces, har forslaget ingen økonomiske konsekvenser.

Vurdering

Forvaltningen vurderer, at det er væsentligt for de videre budgetforhandlinger, at det samlede materiale, der indgår i forhandlingerne har været sendt i høring. Dette sikrer, at berørte borgere, organisationer og medarbejdere har mulighed for at bidrage med deres perspektiv på konsekvenser af forslagene.

En version af udvidelseskatalog og besparelseskatalog med forslagene fra Børne- og Skoleudvalget, Senior- og Socialudvalget samt Økonomi- og Erhvervsudvalget er vedhæftet bilag.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget, at:

1. Bilaget med spareforslag og udvidelsesforslag på Senior- og Socialudvalgets, Børne- og Skoleudvalgets samt Økonomi- og Erhvervsudvalgets områder indarbejdes i det samlede materiale, der sendes i høring, og dermed erstatter kataloget i punkt 3 "Beslutningssag: Budget 2025-2028 - godkendelse af 1. behandlingsbudget".

Bilag

Økonomi- og Erhvervsudvalget - Sagsfremstilling om Økonomisk politik, Principper for økonomistyring og Budgetprocedure 2025-2028

Budgetprocedure 2025-2028

Senior- og Socialudvalget - Spareforslag og udvidelsesforslag Budget 2025-2028

Senior- og Socialudvalget - Sagsfremstilling om råderumsbidrag og udvidelsesbehov til budget 2025-2028

Senior- og Socialudvalget den 20.8.2024 - Mindretalsudtalelse fra Venstre

Børne- og Skoleudvalget - Sagsfremstilling om råderumsbidrag og udvidelsesbehov til budget 2025-2028

Børne- og Skoleudvalget - Spareforslag og udvidelsesforslag Budget 2025-2028

Besparelseskatalog - Budget 2025-2028 - Status til input

Udvidelseskatalog - Budget 2025-2028 - Status til input

Økonomi- og Erhvervsudvalget - Spare- og udvidelsesforslag Budget 2025-2028

Økonomi- og Erhvervsudvalget - Sagsfremstilling om råderumsbidrag og udvidelsesbehov til Budget 2005-2028

Punkt 3: Beslutnings sag: Budget 2025-2028 - godkendelse af 1. behandlingsbudget

24-17818

Beslutning

1-3. Anbefalet.

Socialdemokratiet stemte for.

Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten undlod at stemme.

Sagsresumé

Direktionens forslag til teknisk budget fremlægges som budgetforslag for 2025 og overslagsårene 2026-2028 til 1. behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget forud for godkendelse i byrådet den 2. september 2024.

Det tekniske budget for henholdsvis serviceudgifter og bruttoanlægsudgifter tager udgangspunkt i de udmeldte rammer fra KL, der er dog indarbejdet afvigelser til rammerne, som fremgår sagsbeskrivelsen.

Budgetforslaget overgår efter 1. behandling til offentlig høring og efterfølgende politisk forhandling frem mod 2. behandlingen, som sker i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 30. september og byrådet den 7. oktober 2024.

Der er i konsekvens af budgetforslaget indarbejdet justeringer i 2024, som søges godkendt i nærværende sag.

Sagsbeskrivelse

Direktionens forslag til teknisk budget fremlægges som budgetforslag for 2025 og overslagsårene 2026-2028 til 1. behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget forud for godkendelse i byrådet den 2. september 2024.

Budgetforslaget er udarbejdet med afsæt i den økonomiske politik og budgetproceduren, som er godkendt i byrådet den 28. februar 2024, og er udarbejdet efter spillereglerne heri:

- Overslagsårene 2025-2027 fra det vedtagne budget 2024-2027 danner grundlag
- 2028 er indregnet som en kopi af 2027
- Økonomiaftalens konsekvenser indregnes
 - Nye pris- og lønskøn dog undtaget anlægspuljer jf. økonomisk politik
 - Tilskud og udligning jf. KL's tilskuds- og udligningsmodel
 - Virkninger af ny lovgivning (DUT) - dog max. Fredericias andel af bloktilskuddet
- Nye byrådsbeslutninger med konsekvens for 2025-2028 indregnes
- Råderumsbidrag og reduktion af servicerammen er indregnet i udvalgenes rammer
- Demografiregulering på dagtilbuds-, skole- og seniorområdet er reserveret i en central pulje og indgår i budgetforhandlingerne til politisk prioritering
- Regulering af overførselsudgifter som følge af ændret efterspørgsel i takt med landstendensen
- Fuld udnyttelse af lånemuligheder
- Rettelse af fejl og mangler (tekniske korrektioner)

Det tekniske budget er endvidere udarbejdet med en forudsætning om uændrede skatteprocenter og valg af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag. I budgetforslaget er ligeledes indarbejdet tidligere beslutning om reduktion af dækningsafgiften, som dermed udgør 0 % fra 2025.

Det tekniske budget for henholdsvis serviceudgifter og bruttoanlægsudgifter tager udgangspunkt i de udmeldte rammer fra KL, der er dog indarbejdet afvigelser til rammerne, som er beskrevet i efterfølgende afsnit.

Budgetforslaget og de indarbejdede forudsætninger præsenteres på byrådets budgetseminar den 28. august 2024. Det tekniske budgetforslag for 2025-2028 til 1. behandling er vedlagt som bilag.

Serviceudgifter i det tekniske budgetforslag

I det tekniske budgetforslag overskrides den vejledende serviceramme 2025 til Fredericia Kommune med 24,0 mio. kr. Dette kan henføres til beslutningen om fremrykning af tilbagebetaling i.h.t. sagen om genberegning af takster på daginstitutionsområdet med 16,0 mio. kr. fra 2026 og 8,0 mio. kr. fra 2027. Tilbagebetalingssagen afsluttes hermed i 2025. Der skal i budgetprocessen arbejdes for, at Fredericia Kommunes andel af servicerammen udvides tilsvarende.

Det tekniske budget for den øvrige ordinære drift på serviceudgifterne ligger på et niveau, der svarer til den af KL udmeldte serviceramme for 2025 inkl. konsekvenserne af økonomiaftalen.

Dette betyder, at der kan opgøres et råderum efter indarbejdelse af de besluttede råderumsbidrag til omprioritering på 1 % i 2025 og 2026 samt den besluttede reduktion af servicerammen med 0,5 % pr. år fra 2025. Den planlagte reduktion af servicerammen i 2025 er tillagt råderummet, da provenuet i forhold til kassen kan ske ved yderlige indtægter på refusion. Råderummet er p.t. indarbejdet som et positivt puljebeløb.

Puljebeløbet indgår i den senere politiske prioritering og skal ses i sammenhæng med de udvidelsesbehov, som blev præsenteret på budgetseminaret, og de eventuelle yderligere behov/ønsker, der måtte opstå.

I aftalen om kommunernes økonomi indgår midler til et kvalitetsløft af ældreplejen med 6,1 mio. kr. i 2025, 6,6 mio. kr. i 2026 og 9,4 mio. kr. fra 2027 og fremefter. Beløbet er foreløbigt placeret på central pulje under Økonomi- og Erhvervsudvalget, indtil der er truffet politisk beslutning om, hvorvidt midlerne skal tilgå ældreområdet eller tillægges råderummet.

Øvrige udgifter - overførsler

Budgettet på overførsler er lagt efter de aftalte principper med Fredericia Kommunes udgangspunkt over landsgennemsnittet og en indregning af udviklingen i samme takt som den forventede landsudvikling

Hertil kommer en indregnet tilnærmelse til landsgennemsnit jf. BDO analysen med 15,0 mio. kr. pr. år, således der er indregnet 15,0 mio. kr. i 2025 stigende til 60,0 mio. kr. i 2028 i tilnærmelse til landsgennemsnittet.

Bruttoanlægsudgifter i det tekniske budgetforslag

Det tekniske budgetforslag på bruttoanlægsudgifter ligger under den fra KL udmeldte andel af bruttoanlægsrammen. Budgetforslaget er reduceret med den andel, der er forudsat selvfinansieret af kommunerne med henblik på at styrke kommunens likviditet.

Der er bestilt et forslag til et nyt anlægsprogram bl.a. med indarbejdelse af opførelse af ny skole. Forvaltningens ændringer til anlægsprogrammet præsenteres på budgetseminaret.

Endvidere er anlægsrammen jf. budgetproceduren reduceret med 10,0 mio. kr. fra 2027 med henblik på at forbedre kommunens likviditet.

Der er i direktionens forslag til anlægsprogram indarbejdet et puljebeløb til politisk prioritering.

Det tilrettede anlægsprogram skal betragtes som et foreløbigt budgetforslag som grundlag for den videre politiske prioritering og fremgår i det vedlagte budgethæfte.

Justeringen af anlægsprogrammet for 2025-2028 betyder også et behov for tilsvarende tilretning af lånoptagelse i konsekvens heraf. Disse justeringer er ligeledes indarbejdet i det tekniske budget.

Justeringen af anlæg 2025-2028 medfører også behov for enkelte tilretninger i 2024, som vedrører

- Forskydning af jordkøbspulje med -25,213 mio. kr. fra 2024 til 2026 (udligning af midlertidig tillægsbevilling til øgede udgifter til infrastruktur Danmark C givet ved 2. BO 2024).
- Forskydning i lånoptagelse i konsekvens heraf med 21,431 mio. kr. fra 2024 til 2026
- Tillægsbevilling - reduceret provenu på salg af Gothersgade 20B på 11,000 mio. kr. reguleres på puljen for salg af ejendomme.

Begge forskydninger er indarbejdet i direktionens tekniske budgetoplæg i 2026 og budgettilretningerne for 2024 ønskes godkendt i nærværende sag.

Udvidelsesbehov og spareforslag

Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttede som en del af budgetproceduren for budget 2025-2028, at anmode fagudvalgene om at fremsætte forslag til besparelser og effektiviseringer for 44,0 mio. kr. i 2025 og 88,1 mio. kr. i 2026 samt eventuelt konstatere udvidelsesbehov og ønsker. Materialet behandles på møde i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 28. august, hvorefter de godkendte forslag indgår i de politiske forhandlinger frem mod 2. behandlingen af budgettet. Efter afholdelse af møder i samtlige udvalg har Senior- og Socialudvalget, Børne- og Skoleudvalget samt Økonomi- og Erhvervsudvalget besluttet, at de ikke fremsender forslag til sparekataloget eller udvidelsesbehov. Sparekataloget lever dermed ikke op til det politisk fastsatte sparekrav.

De fremsendte spare- og udvidelsesforslag er vedlagt som bilag.

Udvidelsesforslag er ikke indarbejdet i det tekniske budget, men er præsenteret på byrådets budgetseminar den 28. august 2024. Indarbejdelse af udvidelsesforslag og udmøntning af de indregnede råderumsbidrag og reduktion af serviceramme indgår i de politiske forhandlinger.

Foreløbige takster

De foreløbige takster for 2025 indgår i det tekniske budget. Taksterne er som udgangspunkt beregnet på baggrund af tallene i det tekniske budget, og ændringer i dette vil derfor betyde ændringer i taksterne i konsekvens heraf.

Taksterne på Kultur- og Idrætsområdet er fastsat på baggrund af taksterne i 2024 og i visse tilfælde tillagt prisregulering.

De endelige takster beregnes på baggrund af det vedtagne budget.

Høring af budgettet

Høringsperioden løber fra den 29. august til den 9. september 2024, hvor budgetforslaget sendes i høring blandt brugere, personale, interesseorganisationer m.m.

Høringsmaterialet består af det tekniske budgetforslag, udvidelsesbehov og sparekataloget.

Ansøgning om lån og særtilskud

Det er vurderingen, at Fredericia Kommune med den nuværende økonomiske status ikke kan komme i betragtning til nogen af lånepuljerne eller puljen om særtilskud, hvorfor der ikke er fremsendt nogen ansøgninger for 2025.

Ansøgning fra pulje til skattenedsættelser

Der er i aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2025 afsat en ramme til nedsættelser af indkomstskatten med tilskud i 2025. Tilskudsprocenten kan højst udgøre 75 % i 2025 og aftappes i årene frem mod 2029.

Tilskudsordningen gælder ikke for grundskyld og dækningsafgift.

Den videre budgetproces

2. behandlingen af budget 2025-2028 sker i henholdsvis Økonomi- og Erhvervsudvalget den 30. september og i byrådet den 7. oktober 2024.

Økonomiske konsekvenser

Økonomiske konsekvenser vil som tidligere beskrevet fremgå af hæftet det tekniske budget. Dette er præsenteret på budgetseminaret den 28. august forud for behandlingen i Økonomi- og Erhvervsudvalget samt fremsendelse til byrådets godkendelse.

Vurdering

Se sagsbeskrivelse

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget at anbefale byrådet, at:

1. det tekniske budgetforslag godkendes - herunder at det efterfølgende danner grundlag for høringsprocessen og den videre politiske prioritering frem mod 2. behandlingen af budget 2025-2028
2. de foreslåede budgetjusteringer i 2024 (forskydninger til 2026) med justering af jordkøbspuljen med -25,213 mio. kr., forskydning i lånoptagelse med 21,431 mio. kr. godkendes
3. nedskrivning i 2024 af pulje til salg af ejendomme med 11,000 mio. kr. godkendes.

Bilag

Det tekniske budget - Budgetforslag 2025-2028

Besparelseskatalog - Budget 2025-2028 - 1. behandling

Udvidelseskatalog - Budget 2025-2028 - 1. behandling

Punkt 4: Lukket: Lukket orientering

Punkt 5: Underskriftsside

Beslutning

Sagsresumé

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

Sagsbeskrivelse

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke *Godkend* i First Agenda.